

DOMOVINA

Nahaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispebine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Ob novem letu.

Minulo leto za nas štajerske Slovence ni bilo veselo. Novih narodnih pridobitev nimamo zaznamovati. Badenijeva vlada še sedaj ni pokazala, da jej je resna volja tudi za nas kaj storiti, dasi smo lepih obljub že dovolj od nje slišali. Novo leto v katero stopamo, pa leži v nekaki megli pred nami. Od daleč se vidijo neke nejasne podobe, a natančneje jih ni mogoče razločiti. Sedanji politični položaj je jako zamotan in jako nejasen, da niti najbistrejši politiki ne morejo ničesa gotovega uganiti. Celo ministri najbrž ne vedo, na kako stran se nagnejo.

V takem položaju tudi slovenski poslanci ne vedo, kakšno stališče naj zavzemo nasproti vladi. Odločiti se bodo mogli še le, ko nove državnozborake volitve nekoliko pojasnijo položaj. Do tedaj je pa potrpečljivo čakati kaj nam prinese čas.

Jako pomenljiv je sklep naših deželnih poslancev, da zopet vstopijo v deželni zbor. Poslanci so gotovo ta svoj korak dobro premislili, a prihodnost bode pokazala, če ni bil malo prenapljen. Vlada je resnično dala več splošnih obljub, če je pa kaj določnega jim zagotovila, ne vemo. Po dosedanjih skušnjah pač na vladne obljube ne smemo preveč zidati. Slovenski poslanci so pa hoteli vladi pokazati svojo spravljalivost in dobro voljo in sedaj je pa na vladi, da se na to tudi ozira. Slovencem se sedaj nespravljalivost in nestrpnost očitati ne more.

Grof Attems ni več deželni glavar. Nasprotni listi trdijo, da ga je vlada odstranila Slovencem na ljubo. Grof Attems je bil podpiral Kientzlov predlog proti dvojezični gimnaziji v Celji. Lepo ni nikakor bilo, da je tako pristranski mož bil na tako odličnem mestu. Slovenci nismo mogli vanj meti nobenega zaupanja. Toda reči mo-

ramo, da nimamo dosti več zaupanja v grofa Wurmblanda, ali pa še manj.

Tudi postopanje grofa Wurmblanda glede dvojezične gimnazije v Celji ni bilo lepo. Skoro bi rekli, da je grof Attems poštenjeje postopal nego grof Wurmbland. Prvi je očitno pokazal svoje nasprotstvo, poslednji je pa igral kaj dvomljivo vlogo. Kot član koalicijske vlade je bila njegova dolžnost, da porabi ves svoj vpliv, da se to vprašanje reši Slovencem v korist, ali pa odstopiti. Grof Wurmbland je pa v ministerskem svetu glasoval za celjsko postavko, a v Gradci je pa poslance nagovarjal, naj se izreko zoper dvojezično gimnazijo v Celji. Le predobro je znano, da je grof Wurmbland duševni oče tiste Karlonove zavite resolucije, ki je bila dala neposredni povod izstopu Slovencem iz štajerskega deželnega zbora. Zato pa moramo reči, da imenovanje grofa Wurmblanda deželnim glavarjem ni bilo odločno za vstop v deželni zbor.

Vzlic temu se pa nam imenovanje grofa Wurmblanda zdi jako pomenljivo, posebno način po katerem je bil imenovan. Cesar je v pismu, s katerim je bil imenovan grof Wurmbland za deželnega glavarja, posebno naglašal njegove prejšnje zasluge kot deželni glavar. Ker je Avstrija ustanovna država, to pismo izraža le mnenje vlade. To naglašanje zaslug je vsekakor nekaj nenavadnega in ni brez pomena. Pri nobenem drugem deželnem glavarju se kaj takega ni naglašalo, a sta grof Vetter in grof Larisch že tudi poprej bila deželna glavarja in tudi nista brez zaslug. Kacih tako izrednih zaslug si Wurmbland tudi ni pridobil niti kot deželni glavar, še manj kot minister. O njegovi posebni nadarjenosti se tudi govoriti ne more. Samo zaradi tega pa po našem mnenju tudi grof Badeni ni predlagal že pri imenovanju za Wurmblanda, takega priznanja, ker mu bode novi štajerski

deželni glavar kaj ponižen sluga. Kaj more pač biti povod temu priznanju?

Grof Wurmbland je nemški liberalce, a vendar lahko rečemo, da je prišel mej liberalce kakor Poncij Pilat v vero.

Njegovi nazori se ne strinjajo z nazori drugih liberalcev. Drugi nemški liberalci so centralisti, a grof Wurmbland je deželni avtonomist. Ko je bil deželni glavar, je vedno na to delal, da raztegne delokrog deželnega odbora. On se je potegoval za podeželenje zavarovalnine in ko bi šlo po njegovem, bi srednjo državno upravo in zakonodajo popolnoma obstrigli in odločevanje o najvažnejših stvareh dalo deželam. Zaradi tega je bil dobil priimek vojvode štajerske, ki mu je celo jako ugajal.

Sedanji ministerski predsednik je kot Poljak tudi gotovo bolj avtonomističnega mišljenja, če tudi tega do sedaj še ni očitno pokazal. Poleg tega si grof Badeni prizadeva, da dobi Čeha na svojo stran, kar je pa tudi ne mogoče, ako bode nekoliko popustil pot, po kateri so hodile v tem oziru dosedanje vlade in skušal razširiti samoupravo dežel. To je bil najbrž povod, da se je grof Attems moral umakniti Wurmblandu, ki bode bolj pospeševal vladno politiko.

Tega ni pričakovati, da bi kar obnovil češko državno pravo, a nekaj se pa utegne zgoditi, koliko, to je odvisno od nove državnozbornske večine.

Štajerski Slovenci ne bomo niti s posebnim veseljem pozdravili take politike. Bili so časi, ko so vsi Slovenci bili za večjo deželno samoupravo, a tedaj so štajerski Nemci bili še pohlevni in smo ž njimi upali najbolje izhajati. Tedaj so se z narodno nestrpnostjo odlikovali le češki Nemci, a sedaj jih štajerski in koroški v tem oziru prekašajo. Malo veselega nam Slovencem prihaja z Dunaja, a še manje pričakujemo iz Gradca.

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja za leto 1896.

Človeka res veseli napolniti, ko prejme za bori goldinar vsako leto lepih šest knjig, ki nam jih pošilja vsako leto za nas slovenski narod prevažna družba sv. Mohorja. Da res, tu se pač očitno kaže vpliv blagoslova božjega, kateri tako vidno deluje pri tej družbi. Slovenci smo sicer mali narod, a povprašajmo veliko večji nemški narod, če imajo jednako družbo, ki bi imela toliko udov, kjer bi se tako složno delovalo.

Že nad 75 tisoč nas je! Kaj ne, to je lepo število, ki pa se, dal Bog, še gotovo povekša s prihodnjim letom. Saj mora ja vsak Slovenec ponosen biti, da je ud te tako koristne družbe, katere glavni zaščitnik je Bog sam, katere varuh in priprošnik je sv. Mohor. Veseliti se mora pa tudi vsak ud, da dobi vsako leto tako lepo darilo od družbe, katero nam je za letošnje leto ravnokar doposlala. Oglejmo si ta dragoceni dar

nekoliko natančneje! Dobili smo, kakor vsako leto, tudi letos šestero knjig raznega zadržanja in sicer:

1. „Zgodbe sv. pisma“. Slovencem priredil in razložil dr. Frančišek Lampe. 3. snopič. Te izvirne in za verne Slovence prevažne knjige je letos izšel že tretji snopič, v katerem razlaga pisatelj tvarino sv. pisma in sicer od II. Mojz. 34, 4. do Sodn. 17. pogl. Ta prelepa knjiga bode res dragoceni zaklad našemu pridnemu, vernemu ljudstvu. S kakšnim veseljem sežejo udje vsako leto ravno po tej knjigi in kako pridno jo prebirajo. Imenujejo jo „našo dušno hrano“, kar sem že večkrat slišal. In res je ta knjiga tudi zlata vredna, posebno, ker še Slovenci do sedaj nismo imeli take poljudne razlage sv. pisma, kakor nam jo podaja preč g. pisatelj, ki je vsem Slovencem, posebno pa Mohorjanom že dovolj znan iz mnogovrstnih drugih temeljitih spisov, ki jim jih je že v teku časa podal. Zato pa sme biti zagotovljen, da mu bode slovensko ljudstvo hvaležno, hvaležno posebno tudi za to najno vejše delo, katero naj najde še v tistih hišah, kjer se še ni naselilo, prijazen vsprejem.

Kakor prejšnje snopiče tako diči, tudi tega mnogo lepih podob, ki predstavljajo različne dogodbe iz sv. pisma.

2. „Marija Devica majnikova kraljica“. Izvirno spisal P. Beks, general društva Jezusovega. Slovencem priredil Anton Žgur, duhovnik ljubljanske škofije.

Zopet lepa nova molitvena knjiga, po katerih vsako leto tako rado seže naše ljudstvo. Sl. odbor se je že v koledarju za leto 1896. opravičeval, da vsprejme prestavo, in tudi mi bi bili za izvirno tako knjigo, posebno, ker je dobrih, izvirnih knjig te vrste, še primeroma dokaj malo. Vendar pa bodo Slovenci gotovo tudi s to knjigo zadovoljni, jo pridno prebirali in opravljali po njej majnikovo pobožnost na čast Kraljici nebes. Tudi za druge navadne pobožnosti je knjiga primerna, ker ima razum majnikove pobožnosti tudi navadne vsakdanje molitvice. Knjiga v lepi vezavi bo tudi dobro služila kot lepo darilo tej ali onej osebi. Jezik v prestavi je prav gladek in lahko umeven.

3. „Slovenska pesmarica“. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu I. zvezek. Z ve-

Če Slovenci ostanejo v deželni zboru štajerskem, je odvisno od vlade in konservativnih Nemcev. Poslednji so jako želeli, da Slovenci vstopijo, ker sicer nimajo v deželni zboru najmanjšega upliva. Obljubili so, da bodo volili Slovence iz kmečke skupine v deželni odbor. Sedaj nimajo nemški konservativci sami večine v tej skupini, navezani so na nas Slovence in so se zatorej spomnili, da so se bili svoj čas dogovorili, da bodo v tej skupini volili v jedni zakonodavni dobi Nemca, v drugi Slovence. Nemškim konservativcem bode ljubši, da je voljen kak slovenski konservativec, kakor pa bi bil kak nemški nacijonalec, ki se v verskem oziru za las ne loči od liberalcev.

Omeniti pa moramo, da je že sklep, da Slovenci vstopimo v deželni zbor, hudo pretresel naše narodne nasprotnike. Liberalni in narodni Nemci ter pristaši kmečke stranke so takoj sklenili nekak kompromis proti nemškim konservativcem in Slovencem. Nemški listi so poprej nas navadno smešili, da nič ne štejemo, a sedaj pa tak strah pred nami, Nemci vedo, da za slovenskimi poslanci je blizu pol milijona prebivalcev, mnogo več nego za štajerskimi liberalci, ki zastopajo le nekaj desetoric veleposestnikov in trgovski zbornici.

Od naših narodnih nasprotnikov tudi v novem letu ne moremo pričakovati pravičnosti. To se je pokazalo že pri imenovanju predsednikov deželnih zborov. Liberalni in narodni Nemci so zagnali po svojih glasilih grozen hrup, da je jeden Slovenec imenovan namestnikom štajerskega deželnega glavarja. „Neue freie Presse“ ne more razumeti, da se je na Štajerskem vlada toliko ozirala na Slovence, kateri imajo le osmino v deželni zboru, dočim je na Dolenje Avstrijskem liberalce popolnoma prezrla. S tem je liberalni list pokazal, da nima nobenega smisla za pravico. Res je v štajerskem deželni zboru le osmina Slovencev, a ti zastopajo dve petini prebivalstva dežele, na Dolenje Avstrijskem pa liberalci zastopajo le veleposestvo, trgovsko zbornico, pravih ljudskih mandatov pa nimajo skoro nobenega. Sicer je bil že tudi poprej deželnega glavarja namestnik navadno Slovenec in grof Badeni se je držal le stare navade in nam s tem, da je izbral Slovence za deželnega glavarja namestnika, ni skazal nobene milosti.

Ta stvar nam dokazuje nestrpnost naših nasprotnikov, ki bi najrajši svetu utajili, da sploh Slovenci še bivamo na Štajerskem. Pri taci razmerah čakajo nas tudi še v novem letu še hudi boji za naše narodne pravice. Toda mi se jih ne ustrašimo, kajti narod je za nami. Naj nasprotniki še tako rujejo in kriče, naj jim tudi pomagajo Nemci iz drugih dežel in vladni organi, vendar vedno bolj zgrabljajo tla pod nogami. Zato pa s pogumnostjo in brez strahu stopamo v novo leto, če tudi vemo, da nas čakajo le težave in boji. V borbah smo se že toli utrdili, da bodo o novem letu nasprotniki se zastonj zaganjali v nas. Če tudi nam novo leto še ne prinese popolne zmage in miru, a vsekakor se

seljem smo pričakovali to knjigo, z veseljem jo je pričakovalo tudi naše kmečko ljudstvo. A ko smo jo dobili, sem marsikaterega videl, da je knjigo pregledavši jo, končno odložil, češ, kaj bom s tem, to je za izurjene pevce, ne pa za nas kmete. In res je knjiga, vsaj prvi zvezek, le bolj polna že precej težkih pesmic, pogrešamo pa v njej priprostitih, res že med narodom tako rekoč vkoreninjenih pesmic, ki jih že vsak fantič več ali manj zna popevati. A cenjeni čitatelji se naj potolažijo, zakaj pesmi, ki bodo tudi njim ugajale, še pridejo le v drugem in tretjem zvezku, kakor beremo v predgovoru prvega zvezka; sicer se pa že tudi v tem zvezku najdejo nekatere prav znane, udomačene pesmi kakor n. pr. „Vesolja dom“, „Vse mine“, „Slovensko dekle“, „Rožmarin“ in druge, katerih melodijo že vsakdo več ali manj pozna, in ravno takim bo dobro služila ta pesmarica, da se še bolj navadijo melodij. Seveda je potreba tudi tukaj učitelja, ki pokaže začetniku to ali ono, zato pa bi bilo dobro, da bi se v vaseh zbiral mladina ob nedeljah po poldanski službi božji, pri katerem že bolj izurjenem sovaščanu in ta bi jih naj učil-

bodemo zmagi močno približali, posebno ker se nadejamo znatne pomoči od složnih slovanskih bratov na jugu Avstrije.

Jednakopravnost Slovencev v šoli, uradu in javnem življenju.

(Govor poslanca dr. L. Gregorčca v državnem zboru dne 5. decembra 1896.)

(Dalje.)

Gospoda moja! Jaz pravim, da nam ne stoji sovražno nasproti nemško ljudstvo, in tudi italijansko ne, ampak le posamične stranke, pri nas v prvi vrsti nemško liberalna, stranka nemškega državnega jezika, nadoblasti in edino opravičene nega nemštva v vsej Avstriji. Da bi se kazala v luči svobodomiselnosti, prav za prav le zato, da bi branila nemške manjšine je ta stranka glasovala za člen 19. državne osnovne postave, zabranjuje pa, da bi se isti rabil tudi za Slovence, posebno v onih deželah, kjer ona v deželnih zborih gospoduje s svojimi večinami, kakor na pr. na Koroškem in Štajerskem. Tu ne pripoznava nemškoliberalna stranka Slovencev niti kakor pleme, ki ima pravice, katere bi se morale spoštovati, ampak pozna le „osebe, govoreče slovenski“, kakor se je grof Wurmbrand izrazil v tej visoki zbornici. V deželni odbor, v deželni šolski svet se nikakor ne dopusti slovenski poslanec in v predzadnji seji deželnega zbora štajerskega so bili naši poslanci moralno prisiljeni, da so izstopili iz njega. Nove volitve niso povzročile nikake spremembe, ampak so zopet dovedle v deželni zbor staro nestrpno večino.

Da-li naši poslanci zopet vstopijo v deželni zbor, o tem niso do danes storili še nikakega sklepa. O tem, kakor se postopa s Slovenci v deželnih zborih v Poreču, v Trstu in v Gorici, je bilo čuti že raznih pritožb v tej visoki zbornici, toda pomoči jim ni bilo nikake. Zakaj vendar ne? Kdo je tega kriv? Krivo je ravno avstrijsko uradništvo, ki tu noče poseči vmes, gori do namestnikov in izvestnih ministrov.

Na ta način prihajam do drugega glavnega azroka, ki je zapreča, da se v nas Slovencih ni izvel člen 19. državne osnovne postave. Stan uradnikov je v nas skoro izključno nemški, na Primorskem italijanski. Kar se tiče njegovega političnega mišljenja, stoji pa isti skoro brez izjeme istotako v taboru nam sovražnem. Nemškoliberalna stranka je namreč izborna umela to, da je vsikdar vsa najvažnejša mesta uradniška popolnjevala s svojimi strankarskimi somišljeniki. Iz tega pa so sledile za nas Slovence največje neprijetnosti, krivice in sovražnosti, in sicer v trojnem pogledu.

Pred vsem tožimo o tem, da naši ljudje le redko, težko ali celo ne dobijo službe v svoji domovini, to je okolnost, katero je celo dr. Menger nedavno pripoznal kot nedopustno, ko je rekel: Glavna zahteva vsacega národa mora biti ta, da njega sinovi niso izključeni od delovanja na sodiščih in v upravi. No, naše sinove je smatrati blizu ko izključene. Ako se kateri slovenski jurist prijavi v državno službo, se čisto niti ne vsprejme,

ne dobi adjutuma. Prejšnji namestnik v Gradcu, baron Kübeck, je rekel nekemu prosilcu: Pojdite, jaz ne potrebujem Slovencev! In če se je vendar kateri Slovenec posvetil javni službi, pa ne napreduje in se čisto zapostavlja na najbolj žaljiv način. Jaz opazujem že nad 30 let javno življenje pri nas, in sem v tej dolgi dobi naletel na mnoge sodne sluga, pisarje-dnevničarje, posebno slovenske eksekutorje, ali slovenskega okrajnega glavarja, ki bi bil še pri življenju, še nisem videl. Meni sta znana le dva okrajna komisarja slovenske národnosti, ki sta bila povzdignjena za okrajna glavarja. Toda le eden njiju je bil nastavljen na Slovenskem, drugi je moral v čisto nemško okrajno glavarstvo na Koroškem.

Težko, da bi se motil, ako trdim, da v slovenskem delu Koroške in Štajarske sedaj ni niti enega okrajnega glavarja in težko tudi kateri okrajni komisar. In tu biva vendar skupaj nad pol milijona Slovencev. Tako postopanje državne uprave je globoko žaljivo za nas. — Sedaj hočem navesti eden slučaj najbolj žaljivega zapostavljenja nekega slovenskega uradnika. V nekem malem mestu južne Štajarske je bila razpisana služba poštnega upravitelja, za katero mesto sta prosila dva poštna kontrolorja, nameščena v enem in istem uradu. Starejši in boljši opravlja že dalj časa službo VIII. čina, je torej nad mlajšim. Vendar se je preskočil starejši, boljši kontrolor na korist mlajšemu v enem in istem uradu.

Taki slučaj se dogajajo, žal, pogosto in poojstrujejo le národni prepir. K tej grajani okolnosti se pridružuje še druga, da namreč večinoma tuji uradniki niso zmožni našega slovenskega jezika; oni ne razumejo nas, a mi ne moremo občevati z njimi v našem materinem jeziku. V resnici je jako malo uradnikov vseh vrst, tudi profesorjev, ki bi bili popolnoma večji slovenskemu jeziku v govoru in pismu, večinoma poznajo ta jezik le nezadostno, mnogi pa prav nič.

Jaz sem letos sklical več javnih shodov, h katerim so došli okrajni komisarji: na eden shod je prišel neki mladi grof, na drugi neki stari grof, a nobeden ni razumel ni besedice slovenski. Poznam sodnega uradnika, ki mora imeti v rokah Janežičev slovar, da se more sporazumeti s slovenskimi strankami. Latinski pregovor pravi: „Ignoti nulla cupido“, to se pravi: Česar človek ne razume, tega ne spoštuje. Tako se godi našim uradnikom, ki ne razumejo našega jezika; oni ne spoštujejo istega, ga zaničujejo celo in se dač zapeljati do same sovražnosti nasproti národu slovenskemu.

Zopet hočem navesti vzgledov. V najjužnejšem mestu Štajarske je kupil nedavno neki Slovenec hišo, v katerem se je 12 let opravljal gostilniška obrt. Novi posestnik je hotel imeti koncesijo na svoje ime, toda čisto nemški okrajni glavar v čisto slovenskem okraju mu je odrekel koncesijo. Potem je vzel posestnik najemnika, ki je že imel koncesijo; isti je došel k okrajnemu glavarju, da bi prepisal koncesijo na to hišo. Okrajni glavar pa je rekel od besede do besede: „Vi hočete torej biti navideznik tega slovenskega pivovarja? Zastavljam vam svojo besedo, da tam se ne bo

obsoditi, češ, to ni za mene, kaj mi bo koristil opis rastlin, kar sem večkrat slišal že tudi v prejšnjih snopičih. Koliko je rastlin, ki jih še naši kmetje ne poznajo, jih rabijo kot dobre a pri tem škodujejo sebi ali živini, kateri jih morda podajajo. V tem novem, petem snopiču nam podaja zaslužni profesor zopet opis raznovrstnih rastlin in sicer v zelo priprostem, a ravno radi tega vabljivem jeziku.

5. „Slovenske večernice“ za pouk in kratek čas. Devetinsitirideseti zvezek.

Po tej knjigi in pa po koledarju pač vsako leto najpoprej sežemo, ker vemo, da nam prinesejo vsako leto obilo povestic in kratkočasnih črtic, katere tako rado prebira tudi naše kmetiško ljudstvo po dolgih zimskih večerih. „Slovenske večernice“ so se oglasile letos že 49tokrat pri nas in nam zopet prinesle raznovrstne, kratkočasne tvarine. Oglejmo si nekoliko natančneje vsebino letošnjega zvezka!

(Dalje prihodnjič.)

in jim razlagal najpotrebnejše reči. O koliko prijetnih uric bi si napravila s tem naša mladina, ko bi prepevala v poštenu družbi mične pesmice, katere ji ravnokar podaja Mohorjeva družba, mesto da zahaja, kar se, žali, dandanes navadno godi, v krčme, se napije, začne pretepati ter se na duši in telesu poškoduje. Zato vrli slovenski fantje, slovenske deklice, učite se tudi umetnega petja, katerega se tako lahko naučite, ker vas je Bog s tako lepim glasom in pa z vedno veselim srcem obdaril. Združite se tudi, kjer je mogoče v pevski društva, katerim bo ta pesmarica posebno dobro došla radi mnogih sicer težavnejših a krasnih pesmic, ki jih najdemo v njej.

Tisk sekiric v tem zvezku je čist in lep in vsebina kakor že omenjeno raznovrstna.

4. „Naše škodljive rastline v podobi in besedi“. Opisal Mart. Cilenšek, profesor na deželni gimnaziji v Ptuj.

Ta knjiga je posebno važna za tiste, ki se pečajo z rastlinoznanstvom, a zamore koristiti tudi priprostemu kmetu, ker se lahko v njej podučiti o škodljivosti ali koristi te ali one rastline. Treba je le knjigo prebrati, ne pa takoj

izvrševala gostilniška obrt, dokler bodem jaz vodil ta urad. Vi pa, za svojo osebo, morete prepisati koncesijo na katero si bode hišo v mestu, to se dovoli; le ne na hišo tega slovenskega pivovarja." To se pravi z drugimi besedami: Nemški okrajni glavar je tu uradoval strankarski in krivično, le iz srda do Slovencev. To je slučaj med stoterimi in tisočerimi. Jaz se sklicujem v tem pogledu na mnogoštevilne interpelacije v tej visoki zbornici, ko smo se pritožili radi rogoviljenja izvestnih profesorjev, okrajnih glavarjev, sodnih uradnikov itd., kakor nedavno tudi radi norosti okr. glavarja v Celovcu. (Konec prih.)

Celjske novice.

(Okraj. šolski svet celjski) je v svoji seji dne 22. grudnia t. l. reševal ugovore občin Velika Pirešica, Gotovlje, Petrovče in Prožin proti proračunom kr. šol. svetov; razgovarjal se je o ustanovitvi ekspoziture pri Sv. Pankracu (Griže); priporočal nekaj provizorično nastavljenih učiteljev v definitivno imenovanje; vzel na znanje višje uradne dopise itd.

(Spremembe pri učiteljstvu.) Gdč. Iv. Zorič, def. podučiteljica na Teharjih, postala je na svojem mestu učiteljica; gdč. Ana Kučera pa supletinja v Prožinu; g. J. Tratar, okr. pom. učitelj, poslan je suprirat na novo šolo v Žusem (Šmarje); g. H. Žmavc (iz Griž) pa k Sv. Petru v Sav. dolini.

(Za Spodnještajerski jubilejski zaklad) dovolile so prispevke občina Št. Jurij na Ščavnici 20 kron, trg Gornjigrad pa 100 kron.

(„Celjski Sokol“) pozivlje na drugem mestu svoje p. i. člane k izvanrednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil v nedeljo dne 3. prosinca 1897, ob 2 uri popoldne v čitalničnih prostorih. Ker je na dnevnem redu vprašanje zaradi prireditve letošnje predpustne maškarade, katerej bode menda kazalo dati kako posebno ime in značaj, ker se bode prvokrat vršila v „Narodnem domu“, je pričakovati polnoštevilne udeležbe. Dobro bi bilo, ako bi se pri slučajnostih razmotrivalo tudi kedaj in katerim načinom, bi se pridržilo blagoslovljenje zastave, oziroma, da se že sedaj določi v glavnih potezih skupni program veselice. Prosimo toraj mnogoštevilne udeležbe.

(Občni zbor „Rinke“) vrši se dne 6. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih celjske čitalnice v „Narodnem domu“. Gostje in vsi, ki se zanimajo za to važno podjetje so uljudno vabljeni.

(Napisi v Celji) so večinoma še v blaženi nemščini. Imamo sicer že dokaj narodnih obrtnikov in tudi nekaj trgovcev, a so le bolj v srcu narodni. Pri napisih so, kakor srmožljivo dekle, da se bojé pokazati javno svoj obraz. Žalostno je pač za Slovence, da smo tako mehki in imamo toliko ozirov do onih, ki nam itak nič ne žele in ne store dobrega. Zadnji čas je pač, da naši narodni obrtniki in trgovci obesijo dvojezične napise in ne delajo z nemškimi svojimi napisi slovenskemu kraju nemško lice.

(Občinski odbor celjske okolice) izvolil je v svoji izvanredni seji dne 27. grudnia 1896 mnogozaslužnega in obče priljubljenega gosp. Matevža Glinšek-a, veleposestnika na Gornji Hudinji, že tretjokrat županom celjske okolice. Njegovim svetovalcem izvoljeni so gg. Ferd. Gologranc, stavb. mojster in posestnik v Gaberjih, Ivan Radač, veleposestnik in narodni gostilničar na Bregu, Franc Lipovšek, posestnik v Medlogu in Karol Šah, posestnik v Liscab. Blagajničarjem imenoval se je g. Franc Lipovšek.

(Iz celjske okolice.) Kakor znano, prizadevajo si celjski mestni očetje že več let sem odtrgati občini celjske okolice sedaj Gaberje, potem zopet del Sovodne v ta namen, kakor pravijo, da si napravijo ondi javno klavnico, ker bojda v mestnem okrožju nimajo za to potrebnega prostora. Vložili so radi tega že večkrat dotično prošnjo pri deželnem odboru. Kakor pa se kaže, gospodje v Gradci ne verujejo prav nemškemu Celjanom in so sklenili poslati enega deželnega uradnika, da se na licu mesta prepriča, kaj oni prav za prav zahtevajo. Dotična komisija, na katero so povabljeni zastopniki obeh občin, kakor tudi okrajni načelnik, g. dr. Jos. Sernec, vršila

se bode v torek dne 5. prosinca t. l. predpoldne ob 9. uri pri „zelenem travniku“; popoldne istega dne pa se zberejo občinski odborniki, da sklepajo o dotičnih obravnava. Novoizvoljeni, vseskozi narodni obč. odbor celjske okolice nam je porok, da se bode postavil primerno na noge in ne bo pustil odtrgati tudi najmanjšega dela občine celjske okolice.

(Velikanska fotografija.) Gosp. S. Magolič, lastnik fotografičnega zavoda „Apolon“ v hotelu „pri zlati kroni“ v Celji, izvršil je ter ravnokar razstavil v prodajalnici g. M. Raucha nad jeden meter veliko fotografijo, in sicer portrét g. dr. A. Praunseisa v vsej velikosti. Ta fotografija je res krasno delo ter napravi na gledalca mogočen vtis. Kakor nam je znano, izvršuje gosp. Magolič v svojem zavodu tudi po starejših malih fotografijah povečane podobe v vsaki velikosti do 150 cm., katere nikdar ne obledé, ali se sicer kako drugače pokvarijo. Ker je taka podoba gotovo najlepši spominek na drage nam svojce, ter tudi kras vsakega salona, zato priporočamo vsem Slovincem ta narodni fotografični zavod kar najtopleje. Cenik za povečane podobe pošilja fotogr. zavod „Apolon“ v Celji na željo brezplačno in poštne prosto.

Spodnještajerske novice.

(Štajerski deželni zbor) se je začel dne 28. decembra t. l. Že v prvi seji se je govorilo o celjski dvojezični gimnaziji. Poslanec grof Lamberg je napadal grofa Wurmbranda, ko ni bil precej izstopil iz ministerstva, ko se je izreklo za celjsko dvojezično gimnazijo. Poslanec dr. Sernec je izrekel obžalovanje, da se je ta mala stvar tako pretirala. Govoriti, da naj bi se gimnazija bila osnovala v Žalcu ali Št. Jurju je razžaljenje za Slovence. V Celji govori več kakor tri četrtine prebivalstva slovenski. Dr. Derschatta je pa naglašal, da je celjska dvojezična gimnazija taka sramota za Nemce, da je nikdar pozabiti ne morejo. — Deželni odbor je predložil deželnemu zboru predlog, da se vpeljejo neposredne volitve v kmetskih občinah.

(Štajerski deželni zbor in Slovenci.) „Tagesspost“ piše, da nemška večina deželnega zbora ne misli privoliti v nobeno slovensko narodno terjatev in zlasti ni misliti, da bi iz vsega deželnega zbora volili kakega Slovence v deželni odbor. Če v skupini kmetskih občin hočejo klerikalci voliti Slovence v deželni odbor, naj ga, večina deželnega zbora ga ne bode. — Ta pisava pač kaže, da Nemci ostanejo krivični Slovincem kot so bili. — Vedno bolj se nam uriva misel, da so slovenski poslanci slabo pogodili, ker so šli zopet v deželni zbor. Dve petini je nas Slovencev in le tri petine Nemcev na Štajerskem in kako se postopa z nami. Pri pozdravu in otvorjenji ni spregovoril niti c. k. namestnik, kot zastopnik vlade, ne grof Wurmbrand, kot deželni glavar, le jedne besedice slovensko. To je dokaz, da nas Slovencev ne priznajo v štajerskem deželnem zboru in več bi odločno narodnim poslancem ne trebalo, da bi se izogibali tega kraja, koder nimajo kaj iskati. Obljube in posamezna odlikovanja nimajo koristi za narod in če tudi prihajajo od prvega ministra v Avstriji. Ti gospodje so diplomati in kaj je diplomatska obljuba, smo se Slovenci že mnogokrat prepričali. Nam bi koristila le odločna politika, a za to nam manjka odločnih moč.

(Posojilnica v Vojniku) Kakor je „Domovina“ že poročala, ustanovila se je v Vojniku nova posojilnica. Dne 7. dec. t. l. zbralo se je mnogo odličnih moč te fare, sestavili so pravila ter volili načelnštvo gg. A. Brezovnik, učitelj, ravnatelj in tajnik; dr. A. Žižek, zdravnik, njegov namestnik; Vrečer T., mesar, blagajnik; Uratarič Fr. trgovec, njegov namestnik; And. Vodušek, župnik, B. kovšek Mih., župan, Lipuš Jož., župan, Plevnik Mih., pek, Samec Ig., posestnik, Kovač Jak., posestnik in Jošt J., posestnik, odborniki in nadzorstvo gg. dr. L. Gregorec, dekan, Al. Kos, župnik, D. Bezenšek, trgovec, J. Pintar, župan in Vrečko M., zid. mojster. Takoj isti dan vložila se je prošnja za registriranje. Nova posojilnica bo imela svojo pisarno pri starem Vrečerji, kjer bo vsako sredo od 9. do 12. ure do-

poludne uradni dan. Prošnje za posojila in druga pojasnila daje ravnateljstvo vsak dan. Da ne bodo izposojevalci pretežko zadeti, postavili so se prav nizki deleži in kolikor mogoče nizke obrestne mere. Svoje delovanje začne, kakor hitro nam dojdejo potrebne knjige in registriranje. Akoravno še toraj posojilnica svojega pravega dela niti začela ni, zaganjajo se vendar naši ljubeznivi nasprotniki že v njo ter ji prorokujejo — smrt. A mi smo prepričani, da bo dobro prospevala, kajti zasnovana je na zdravi podlagi in z blagim namenom, namreč, ne dreti, ampak pomagati, ona je izišla iz naroda samega ter bo delovala za narod, ona ni umetno gojena cvetlica, katera se mora vedno bati, da ji danes ali jutri kaka neugodna sapica ugasne luč življenja. Tudi celjski posojilnici prerokovali so „Nemci“ skorajšno smrt, a kako grozno so se zmotili, to vidijo sedaj lahko vsak dan na krasnem „Narodnem domu“. Nekako tak odgovor dobili bodo prej ali slej tudi naši „Nemci“ (katere pa je skoro vse rodila slovenska mati) zato nam je porok naše pošteno in zavedno slovensko ljudstvo, zato so nam porok možje odborniki in nadzorniki! „Na delo tedaj, ker resni so dnovi, a delo in trud nam Bog blagoslovi!“ Naprej!

(Prvokrat so zvonovi zapeli) iz novega zvonika farne cerve v Vojniku na večer pred Božičem. Veselo pokažje topičev, rakete in umetni ogenj naznanjali so na daleč okrog srčno veselje ljudstva, da sliši čez dolgih 9 mesecev zopet enkrat svoje ljube farne zvonove.

(Božičnica na slovenski šoli v Vojniku.) V sredo pred Božičem bila je na slovenski vojniški šoli veselica, kakoršne še v Vojniku ni bilo. Pri raznih dobrotnikih gg. baron Manteufel, L. Uratarič, dr. Žižek, Fr. Lončar, J. Kržišnik, P. Majdič itd. itd. nabrala se je precejšnja svota denarja, tako, da se je napravilo lepo božično drevo pod katerim je ležalo nad 200 daril, obleke za dečke in deklice, rokovic, nogavic, robcev, svinčnikov itd. Učiteljica gospa baroninja B. Wittenbach, spisala je lepo spevoigro „Sveti večer v Betlehemu“, katero je predstavljalo 14 šolskih otrok. Čudili smo se vstrajnosti in spretnosti gospe pisateljice ter gospoda učitelja J. Brinarja, ki sta v primeroma prav kratkem času izurila otroke v prave gledališke igralce in pevce. Posebno prvi prizor (rimski vojaki pri vrčkih vina prepevajoč in plesoč) delal bi čast vsacemu gledališču. Tudi krasni kostumi, katere smo za vse igralce dobili od č. šolskih sester iz Celovca povzdignili so uspeh igre, katera se je morala na željo odraslih gledalcev isti dan še enkrat ponoviti. — Ta dan ostane nepozaben za vse pričujoče in bode tudi tukaj izrečena še enkrat srčna zahvala vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k lepemu uspehu.

(Vabilo) na tamburaški koncert, katerega priredi „Bralno društvo za Laški trg in okolico“, z uljudnim sodelovanjem domačega tamburaškega zbora, v pivovarni gosp. Simon Kukeca v Laškem trgu, dne 6. januarja 1897. Vspored: A. 1. Prolog. 2. Stjepušin, „Cesarska pesem“. 3. pl. Farkaš, „Oj Hrvati, oj junaci!“ (Koračnica). 4. Bartl, „Ljubičen sen“. 5. pl. Farkaš, „Valse elegante“. 6. pl. Farkaš, „Bolero“ (Španjolski ples). B. 7. Bartl, „Venec vojaških narodnih pesem“. 8. pl. Farkaš, „Napuljska barkalora“ (Santa Lucija). 9. Bartl, „Danici“ (Brač solo). 10. pl. Farkaš, „Ciganski valcer“. 11. Stjepušin, „Lepa naša domovina“. Bartl, „Kje dom je moj“. 12. pl. Farkaš, „Naprej!“ (Koračnica). Začetek točno ob polu 7. uri zvečer. Vstopnina: 50 kr. za osebo, za kmete 20 kr.

(„Bralno društvo v Št. Pavlu v Savinjski dolini“) bode imelo v nedeljo dne 3. januarja 1897, popoldne ob 3. uri pri Štribarju v Št. Pavlu svoj letni občni zbor. Poročalo se bode o delovanju društva v preteklem letu 1896, sprejemali novi udje, vplačevala letnina, in volil novi društveni odbor za leto 1897. Začetek točno ob določeni uri.

(Nesreča.) Pri Sv. Mihelu pod Goltmi se je pri Jeseniku prigodila velika nesreča. Dva sta nabijala možnar, kar se smodnik vname ter enemu roko tako obstreli, da so mu morali dva prsta odrezati. Vedno se zabičuje in govori, bode pri strelu kolikor mogoče previdni, pa vse je zastoj. Tudi po nesrečah, kojih se toliko

vsako leto prigodi, se ljudje ne izpametujejo. Najbolje bi pač bilo, ako bi neizkušeni ljudje sploh ne streljali, če pa že streljajo, tako bi pa vendar naj bili kolikor mogoče previdni. Ker se pa nekateri pri strelu še posebno bahato obnašajo, češ, meni se nič ne zgodi, jaz se nič ne bojim, zato pa tudi toliko nesreč.

(Solčava.) Znanega posestnika Logarja je neki ponujevec opeharil s kmetijskimi stroji. Vsled tega je nastala tožba, ki bode veliko veljala. Dva strokovnjaka, eden iz Dunaja in pa Lorber iz Žalca, prideta vse ogledat in preiskat. Večkrat smo že svarili naše ljudi pred tujimi ponujevci, ki so žalibog v svojem poslovanju le premnogokrat nepošteni ter toraj tudi kaj radi neizvedene ljudi osleparijo. Zakaj bi vendar ne kupovali pri domačinih, kakor n. pr. pri Lorberju v Žalcu, kjer se dobi boljše blago in še po nižji ceni. Da bi se vendar enkrat ljudje spametovali ter bi se s temi tujimi ponujevci, katerih ceste kar mrgolje, ne spuščali v nikako kupčijo. Tako bi tem sleparjem najpopred zaprli pot v naše kraje.

(Čitalnica šaleške doline v Šoštanji) ima svoj redni občni zbor dne 3. januarja 1897, ob 3. uri popoldne z navadnim vspešnim, k kateremu vljudno vabi odbor.

(Iz Šmarja pri Jelšah.) Slabo letino smo imeli letos. Pri nas pozna se to še mnogo bolj, kakor v drugih krajih, ker smo itak že bolj obubožani. Druga leta vrgla je tudi svinjska kupčija kaj cvenka, letos pa je vse kakor zakleto proti nam in ni ga beliča. V Šmarji imamo narodnega trgovca, a poznamo ga le bolj kmetje, gospoda v trgu se raje oglašja pri nasprotnikih, zato, da je rek „svoji k svojim!“ istinit. Pa kaj čemo, je že tako na svetu. Prednik je bil malo vreden in sedanjemu g. trgovcu Josip Forteju je trpeti za stari greh. Ta trgovec ima v zalogi tudi Ciril Metodove vžigalice, na kar spominjamo gg. oštirje, prekupce in sl. občinstvo.

(Razpisana je služba podučiteljice) na javni šoli Vode Trbovlje. Plača III. plač. razreda. Prošnje do 20. januarja 1897, na krajni šolski svet v Trbovljah.

(Umrli je) v Središču dne 23. grudnia l. l. g. Ivan Kočevar starši; pokojnik bil je brat že umrlega dr. Štefan Kočevarja v Celji. Pogreb tega uzornega moža dne 25. grudnia 1896. bil je sijajni dokaz spoštovanja do umrlega. Naj počiva v miru!

(Iz Sesterž pri Ptui) nam pišejo, da ptujski okrajni zastop postopa z njimi jako pasterško. Podporo, ki jo je dajal za ohranitev občinske ceste med Sesteržam in Ptuj Pragersko v znesku 100 gld. je vstavil. Res, da je slaba letina in da ima okr. zastop mnogo stroškov, a pomislijo naj odborniki, koliko težje je zmagovati občini, ki je itak ubožna, ogromne stroške poprav te ceste. Cesto rabijo vsi bolj, ko domači in mi jo moramo ohranjevati drugim, to je vendar preveč zahtevano. Zadnji čas je vendar, da se sprejme ta cesta med okr. ceste.

(„Bralno društvo pri Sv. Andraži v Slov. goricah“) priredi dne 6. januarja 1897. leta v gostilni g. Rola, občni zbor in veselico s tombolo. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(„Katoliško bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor.“) priredi dne 10. januarja l. 1897. ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih svoj letni občni zbor in veselico z gledališko igro „Ravni pot, najboljši pot“; petje oskrbijo domači pevci. Prosta zabava v gostilni g. Alta. K prav obilni vdeležbi vabi odbor.

(Sv. Trojica v Slov. gor.) Tukaj Raiffeisenovo posojilno društvo dobro napreduje, kakor se nam poroča. Imelo je v treh mesecih okroglih 18.000 gld. prometa, Prinašale so stranke toliko vlog, da smo z vlogami posameznih strank še do sedaj izhajali pri dovoljenih posojilih, ter še tudi nismo najeli posojila pri deželnem odboru, kjer se nam je 1000 gld. proti 3% vračajočih v desetih letih po 100 gld. dovolilo. Kolikor smo se prepričali, ima ta zavod slovenski pečat; ali pa že ima tudi slovenske tiskovine, ne vemo.

(December) prošlega leta je bil čudovito tople. Toploter je kazal navadno nekaj stopinj toplote, pod ničlo ni padalo živo srebro. Ljudje kar mislijo, da zime ne bode. Navadno je bilo

vreme vsled južnih vetrov prevlažno, kar je povzročilo pri ljudeh mnogovrstne bolezni.

(Gradec.) Te dni pokazali so zopet zastopniki Nemcev, kako ljubi smo jim Slovenci. „Tagespošta“ in sploh nemški graški listi napadajo nas, kakor bi bili kaki pritepenci v deželi štajerski in ne pošteni davkoplačevalci, ki moramo plačevati, da se oni izobražujejo in košatijo. Predlog Karlonove stranke, da bi se tudi nam Slovincem pomnožili deželnozborski mandati za tri zastopnike, dirnil jih je, da otepajo po nas. Slovenci tako dobro vemo, da nikdar ni mogoče shajati s krvnim sovražnikom in zapomnili si bomo dobro to postopanje za ugodnejši čas.

Druge slovenske novice.

(Volilna preosnova v kranjskem deželnem zboru.) V ponedeljek se je bil sešel kranjski deželni zbor. To priložnost sta porabila poslanec dr. Majaron in dr. Žitnik in predlagala, naj se upeljejo na Kranjskem v kmetijskih občinah neposredne in tajne volitve. Če bi bil ta predlog obveljal, bi v zmislu državnozborskega volilnega reda se tudi za državni zbor direktno in tajno volilo v skupini kmetijskih občin in peti kuriji. Vlada pa ne želi neposrednih volitev, to se je posebno videlo na Kranjskem. Ko je deželni zbor rešil začasni proračun, je deželni predsednik naznanil, da se zborovanje deželnega zbora odloži. Predlog o volilni preosnovi se torej rešiti ne more. Ko se znova snide deželni zbor, bodo volitve za državni zbor najbrž že razpisane po starem volilnem redu in za sedaj zgubi sprožena stvar ves pomen. Vlada je v državnem zboru jedino zaradi tega zahtevala, naj se stvar prepusti deželnim zborom, da za letošnje deželnozborske volitve stvar prepreči. Boji se namreč, da bi bili voljeni radikalnejši poslanci, če se neposredno in tajno voli, ki bi se ne dali vladi voditi.

(Jugoslovanski klub.) Te dni so se vršila v Ljubljani posvetovanja o osnovi jugoslovanskega kluba. Teh posvetovanj so se udeležili gospodje dr. Bleiweis-Trsteniški, dr. Ferjančič, A. Kalan, dr. Šušteršič, dr. Tavčar in dr. Žitnik. Pogajanja so se vršila jako gladko. V januarju se baje skliče ta shoda zaupnih mož obeh strank, da pritrdita sklepom teh posvetovanj. Želeti je pač, da se mej obema strankama doseže kako trajnejše sporazumljenje, ne pa morda le za jedno samo volitev.

(Neposredna in tajna volilna pravica.) Ljubljanski mestni zbor je na predlog dr. Majarona soglasno sklenil petico na deželni zbor, naj se uvede neposredna in tajna volilna pravica. Dr. Majaron je naglašal, da so volitve po volilnih možeh le pačenje volilne pravice in da bi ne bilo častno za Ljubljano, ko bi v peti kuriji po volilnih možeh volila.

(Najden otrok.) Dne 24. decembra l. l. ob sedmih zvečer, našli so v Ljubljani pred neko hišo na Radeckega cesti, novorojenega otroka, zavitega v plenice. Mati je izločila otroka najbrž nadejajoč se, da ga najdejo in izrede dobri ljudje.

(Povišanje mestnih doklad v Ljubljani) Mestni zbor v Ljubljani je sklenil nekoliko povišati mestne doklade. Od obrtarine do 5 gld. 25 kr. se bode kakor doslej plačevalo samo 6%, mestne doklade, od obrtarine 5 gld. 25 kr. do 26 gld. se bode plačevalo 10% in od obrtarine nad 46 gld. po 15%. Pri dohodarini se bode plačevalo do 50% rednega davka 10%, od 50 do 500% 15% in nad 500 gld. 20%. Pri zemljarini se bode plačevalo 15% mestne doklade. Ta naraščajoča mestna doklada je pač odobravati v socialnem oziru, ker tisti, ki imajo večje dohodke, lažje davek plačujejo, nego tisti, ki jedva žive s svojim zaslužkom. Do sedaj so znašale mestne doklade okroglo 70.000 gld., v bodoče bode pa nad 92.000 gld. Za bodoče leto so proračunjeni skupni mestni dohodki na 323.015 gld., stroški pa na 319.577 gld., torej bode prebitka 3418 gld. Denarno stanje mesta še ni tak slabo, ako se pomisli, koliko škode je bil napravil potres.

(„Katoliški Obzornik“) se bode imenoval list, katerega bode od februarja izdajala „Leonova družba“ v Ljubljani in ga bode urejal družbini tajnik dr. Aleš Ušeničnik. Veljal bode

vse leto 2 gld. 50 kr.; za podporne člane „Leonove družbe“ pa 1 gld.; redni člani in ustanovniki te družbe ga dobe zastoni.

(Nemško gledališče v Ljubljani) ne more niti približno tekrovati s slovenskim, ki ima tudi dobro opero. Nemške predstave so silno slabo obiskane, igra se pa tudi tako slabo, da se v marsikateri kmečki čitalnici bolje. Mej nemškim gledališkim društvom in gledališkim ravnateljem bile so že hude razprave in že ni dosti manjkalo, da se sredi zime ni prenehalo nemško gledališče. Včasih je v Ljubljani nemško gledališče lažje izhajalo, ker so Slovenci močno hodili k nemškim predstavam. Od kar pa stoji slovenske predstave popolnoma na umetelnostni višini, Slovenci k nemškim predstavam ne zahajajo, in nemško gledališče bi že davno bilo propalo, da ga ne podpira hranilnica. Tudi deželna podpora bi ga ne izrezala.

(Javni shod „Obrtne zveze za Kranjsko“) vršil se je dne 28. decembra 1896 v Ljubljani. Na tem shodu sklenile so se naslednje resolucije: I. Javni shod „Obrtne zveze za Kranjsko“ izreka željo, naj se obrtniki združijo v jedno organično celoto v obrambo narodnih, stanovskih in socialnih pravic, in naj se kaže ta organizacija istotako v obrtniških, kakor v političnih vprašanjih. — II. Javni shod „Obrtne zveze za Kranjsko“ izreka željo, naj se kranjski Slovenci združijo v jedno politično stranko s pokrajinskimi Slovenci vred, ki bode zastopala narodni in socialni razvoj celokupnega naroda na podlagi krščanske pravičnosti in napredka. Sprava obeh strank naj bi bila trajna po razgovoru zaupnih mož in naj bi imela pred vsem ozir na koristi ljudstva, ki želi sloge in pravega stalnega miru, ne pa samo „premirja“. Razgovor in način sloge naj se predloži narodu. Resolucija naj se pošlje obema narodnima strankama. — III. Z ozirom na resolucijo II. izreka javni shod „Obrtne zveze za Kranjsko“, da se bo podpiralo samo tiste kandidate, ki se že naprej obvežejo s pošteno besedo, da nastopijo z vso odločnostjo za oživotvorenje jugoslovanskega kluba in da sami vstopijo v to skupino. Kandidat naj bo neodvisen, ne sme poznati pri narodnem delu nobene razlike med stanovi. — IV. Na shodu zbrani obrtniki sklenejo: Mestni zastop in posebno državni poslanci naj se v sedanjem zasedanju izposlušajo pri visoki vladi na Dunaji, da se potresna podpora, dana oškodovanim obrtnikom in trgovcem, ne izterja temveč popolnoma odpiše.

(Vremenoznanska postaja na Kredarici.) „Slovensko planinsko društvo“ je sklenilo osnovati vremenoznansko postajo na Kredarici, ki bode prvo gorsko opazovališče na Kranjskem. Opazovalo se bode le po letu, ker društveni dohodki še ne dopuščajo celoletnega opazovanja.

(Povodenj.) Vsled dolgotrajnega deževja je bila Poljanšica tako narasla, da je odnesla jednemu mlinarju v Gaberhu jez in pa lesen most.

(Centralna posojilnica slovenska) v Krškem je imela lani okroglih 35.000 gld. prometa. To kaže, da se ta zavod le polagoma razvija, dasi je osnovan na zdrava načela in dasi ima previdno vodstvo. Zavodu se je pridružilo sicer že 12 okrajnih posojilnic, katere pa vsled letošnjih neugodnih denarnih razmer niso mogle osrednjega zavoda dovolj podpirati. Vsled tega pa tudi te in druge posojilnice, katere bi bile rade k „Centralni posojilnici“ pristopile, tudi niso dobile od nje toliko hranilnih vlog, kolikor so želele in potrebovale. Vodstvo želi, da bi odslej tudi posamezne domoljubne osebe ta zavod s hranilnimi vlogami podpirale. Varnosti je več kot dovolj; kajti poročstvo dajejo v prvi vrsti vse posojilnice, ki so pristopile. Več pove itak naša priloga, na katero s tem opozorujemo.

(Krške čitalnice) odbor za leto 1897. je sestavljen iz sledečih gospodov: M. Lilek, predsednik, J. Adlešič, tajnik, A. Križman, blagajnik, A. Gregorin in J. Vencajz, odbornika.

(Predsednikom deželnega sodišča v Celovcu) je imenovan dr. Perko, kateri je večš slovenskega jezika.

(Celovski „Mir“) ki že 15 let uspešno budi koroške Slovence in odločno ter neustrašeno brani njih pravice v verskem, narodnem in političnem oziru, dobi z novim letom redno zabavno-poučno prilogo „Domači Prijatelj“.

Priloga bode izhajala po dvakrat na mesec, dne 10. in 30., ter prinašala raznovrstno poučno in kratkočasno berilo, povesti, pesmice, kratkočasnice, smešničar in poseben gospodarski oddelek. Cena „Mir“-u (trikrat na mesec) s prilogo „Domači Prijatelj“ (dvakrat na mesec) ostane dose-danja, namreč dva goldinarja na leto. Želeti je, da si prav mnogo Slovencev tudi izven Ko-roške naroči „Mir“, da s tem podpirajo list sam in ob enem narodno stvar koroških Slovencev.

(**Policijskim ravnateljem v Trstu**) je ime-novan Krištof Bušič, rodom Slovenec.

(**Samomor**) V Trstu se je te dni usmrtil 28letni delavec Anton Potrata iz obupnosti, ker že dolgo ni imel dela.

(**Ogenj v tržaški bolnici**) Dne 21. decem-bra l. l. je bilo jelo goreti v stari sušilnici tržaške bolnice. Stara sušilnica je bila kurjena, ker se nova popravlja. Užgalo se je neko staro tramovje. Ogenj so pogasili gasilci še le čez dve uri. Škode je kacij 3000 gld.

(**Goriški Italijani proti tiskarju A. Gaber-šku**) Goriški Italijani vložili so prošnjo do na-mestništva v Trstu, naj iztira iz Gorice tiskarja Gaberška, ki v Gorici dela zdražbo in moti na-rodni mir. Pri namestništvu v Trstu bi bili tej želji goriških Italijanov radi ustregli, a niso našli nobenega zakona, po katerem bi se to moglo zgoditi. To prošnjo je te dni priobčil neki itali-janski list.

(**Zmrznil je**) v gozdu pri Šneperku Ivan Zgavc iz Budanj v postojinskem okraju. Bil je na potu na Reko, da si poišče dela.

(**Majorja v disciplinarni preiskavi**) Za lahonskega kandidata dr. Maranija v Gorici sta posebno delala upokojena majorja Catinelli in Hanbech. Ker sta pod neko agitacijsko okrož-nico se podpisala kot c. kr. majorja, kar ni do-voljeno, sta sedaj v disciplinarni preiskavi.

(**Sreča v nesreči**) V Zaloščah pri Dorn-bergu na Goriškem je 10 delavcev prekopavalo vinograd za sajenje ameriških trt. Nakrat se utrga zemlja in je zasužila jim samo noge. Mo-rali so jih odkopati drugi ljudje. Poškodovan pa k sreči ni bil nikdo.

(**Gospod Ivan Luzar**) revident južne že-leznice na Dunaju, imenovan je višjim reviden-tom ravno tam. G. Luzar je marljivi tajnik pod-pornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji in sploh mož, ki rad podpira slovenstvo, kjer mu je le moč. Zato vrlemu rodoljuba prav iz srca častitamo.

(**Podporno društvo za slovenske visoko-šolce na Dunaji**) imelo bode 16. januarja t. l. izvanredni občni zbor v hištelu „zur gold. Ente“ I. Riemergasse Nr. 4, I. nadstropje. Na dnevnem redu je volitev predsednika po pokojnemu Ivanu Navratilu, oziroma tudi dopolnilna volitev v odbor. Začetek ob 7. uri zvečer. Po občnem zboru bode 3. večer slovanskega kluba z beri-lom gosp. prof. dr. J. Pajka. Ob šestih zvečer pa je odborova seja za podporno društvo.

(**Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju**) so poslednja dva meseca darovali: Preč. prem. knez in škof lavantinski, dr. Mihael Napotnik, 10 gld.; vč. g. Jakob Gruden, župnik v p. v Ljubljani, 3 gld.; vč. g. Vid Janžeković, kaplan v Čadramu, 1 gld. 50 kr. Iz Brežic je poslal g. Janez Munda, c. kr. okr. živinozdravnik, 18 gld., katere so darovali gg.: Dr. M. Schmirmaul, c. kr. okrožni zdravnik v Rajberburgu, 5 gld.; g. Jož. Sitter, c. kr. sodn. pristav v Brežicah 3 gld.; g. Janez Munda, c. kr. okr. živinozdravnik, 2 gld. 50 kr.; g. dr. Gvidon Srebré, odvetnik 2 gld.; gg. Jos. Šetinc, odv. konc., Andrej Levak, posestnik, J. Agreš, zas. uradnik, Lav. Schwent-ner, knjigotržec, Janez Vrabl, davkarski pristav, po 1 gld.; vsi v Brežicah; g. Miroslav Hans, v Krški vasi 50 novč. V Slovenski Bistrici je daroval g. dr. Urban Lemež, odvetnik, 3 gld. Na Dunaju so darovali: Vč. g. Vek. Spinčič, drž. poslanec itd. 5 gld.; g. dr. Ivan Šušteršič, drž. poslanec itd. 5 gld.; g. Andrejka Jernej, c. in kr. ritmojster Nj. veličanstva tel. straže, 3 gld.; vč. g. Franc Jančar mons., papeški komornik, župnik nemškega viteškega reda, 5 gld., g. Jakob Bratkovič, c. kr. profesor, 3 gld.; g. dr. Jan Lenoch, dvorni in sodni odvetnik, 2 gld.; g. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik, 5 gld.; g. dr. M. Murko, c. kr. profesor v orientalski akademiji, itd. 3 gld.; g.

Fr. Pečnik, lekarničar 3 gld.; g. Leon Bouckal, Lankijer, 6 gld.; g. Peter Hlačar, uradnik sev. zah. železnice, 3 gld.; g. Alojzij Kremžar, mag. svetnik itd. 5 gld.; g. Luzar Ivan, revident j. ž. ravnateljstva, 5 gld. V Gradcu je daroval: Gd. Franc Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p. 3 gld. Vsem imenovanim blagim darovalcem bode iskrena zahvala! Dalje darove sprejema vč. gd. Franc Jančar, mons. papeški komornik, župnik nemškega viteškega reda, Dunaj, I Singerstrasse 7.

Druge avstrijske novice.

(**Volilna preosnova v dolnjeavstrijskem deželnem zboru**) Liberalci so v dolnjeavstrij-skem deželnem zboru grozno navdušeni za raz-širjenje volilne pravice. To seveda samo zaradi tega, ker se nadejajo, da potem omajejo stališče konservativcem in krščanskim socialistom. Da je jim zares kaj za razširjenje volilne pravice, bi že davno jo bili lahko izvedli, ker so dolgo let imeli dvetretjinsko večino. Noske je predla-gal, naj se osnuje tudi v deželnem zboru peta kurija z občno volilno pravico. Profesor Filipo-vič je pa predlagal, naj se pomanjša število po-slancev veleposestva in pomnoži število zastop-nikov kmetijskih občin in mest. Ta predlog je sicer jako umesten, a je žal le malo upanja, da bi zakon postal. Filipovič je najbrž s tem predlogom se skušal maščevati nad veleposest-niki, ki so volili tudi nekaj konservativcev v deželni zbor, ne pa samo liberalce, kakor je bila sedaj navada. Novi deželni maršal je tudi kon-servativec in je to pokazal že v prvi seji, ko je naglašal posebno krščanski duh, ki je prišel v novo zbornico.

(**Dobro poučen vladni list**) Vladna „Reichs-wehr“ ima posebno navado, da rada poučuje druge liste o političnih stvareh. Pred nekaterimi dnevi je pa objavila novico, da bode dolnje-avstrijski deželni zbor že pri prvi seji volil de-želnega maršala in njegovega namestnika. De-želni maršalom bode najbrž voljen grof Gude-nus, njegovim namestnikom pa župan Strobach. Ta list torej niti ne ve, da predsedstva avstrij-skih deželnih zborov imenuje cesar.

(**Nemško štetje časa**) Narodni Nemci se-daj agitujejo zato, da se uvede namesto sedaj navadnega štetja let pred in po Kristusovem rojstvu, novo nemško štetje od tistega časa, ko so prvič Germani Cimbri otepli Rimljane (113. l. pred Kr. r.) Nekateri nemškonarodni listi že imajo navedeno to letnico. Morda ne bode dolgo, da bodo tudi v državnem zboru stavili kak predlog, naj se uvede to nemško časosčetje.

(**Direktne volitve v deželnih zborih**) Češ-kemu deželnemu zboru je že v prvi seji pred-ložil deželni odbor predlogo o uvedanju nepo-srednjih volitev v kmetijski kuriji. Prilogi je pri-dejano obširno poročilo, v katerem se navaja, da se je 198 okrajnih zastopov izreklo za ne-posredne volitve, proti neposrednim volitvam pa samo 12. — V moravskem deželnem zboru je pa poslanec dr. Fux stavil nujni predlog, naj se uvedo neposredne in tajne volitve v kmet-skih občinah.

(**Zmaga kmečke stranke**) V taborskem volilnem okraju na Češkem je voljen v deželni zbor vodja nezavisne češke kmečke stranke Stáštny z 10 glasovi večine. Mladočeški kandi-dat dr. Leng je ostal v manjšini. Ta volitev je pokazala, da priljubljenost mladočeške stranke na Češkem po kmetih pojema. Stranka je veliko obetala, a malo storila.

(**Poljska ljudska stranka**) Člani poljskega kluba se jako jeze nad ljudsko stranko, da je sklenila, naj njeni pristaši, kateri bodo voljeni v državni zbor, osnujejo svoj klub. Glasilo seda-njega poljskega kluba dokazuje, da Poljaki ne bodo imeli nobenega ugleda na Dunaji, ako ne bodo jedini. Složnosti je tembolje treba, ker se začinja neko sovraštvo proti Poljakom. Člani ljudske stranke lahko tudi v poljskem klubu povedo svoje želje, ako vanj vstopijo. Pristaši ljudske stranke pač ne bodo poslušali tega klika, kajti le predobro vedo, da bi jim bilo pač do-voljeno izraziti svoje želje v klubu, a v držav-nem zboru bi jim pa ne pustili govoriti o krivi-cah, ki se gode kmetom v Galiciji.

(**Narodna enakopravnost v Šleziji**) je naredila jeden korak dalje. Pri letošnjem otvor-jenju deželnega zbora, je deželni glavar grof Larich obljubo prečital v vseh treh deželnih je-zikih, kar se še dosedaj ni nikoli zgodilo.

(**Katoliška stranka**) na Češkem je začela izdajati nov dnevnik „Katoliške Listy“, v kate-rem napoveduje, da postavi za bodoče državno-zborske volitve svoje kandidate. Na Staročehe se katoliška stranka ne more ozirati, ker so po-litično mrtvi. Katoliška stranka bode pač Mla-dočehom odtrgala kak mandat, posebno ker jo bode podpiralo plemstvo, ki ima na Češkem velik vpliv. Agitacija proti Mladočehom ne bode težka, ker so poslednji se precej izneverili zastavi, pod katero so dosedaj zmagovali.

Ogled po širnem svetu.

(**Ministerska kriza v Srbiji**) Srbsko mini-sterstvo je dalo ostavko, ker kralj ni potrdil dveh zakonov, katera je sklenila skupščina, tem-več zahteval, da naj odstopi pravosodni minister. Novo ministerstvo sestavlja dosedanji srbski po-slanik na Dunaji Simić. Ta je imel že posveto-vanje z vodjami raznih strank. Liberalci so se izjavili, da so pripravljeni vstopiti v ministerstvo dočim so narodnjaki rekli, da ne vstopijo za nobeno ceno. Ta srbska ministerska kriza je pa dala povod malemu diplomatičnemu razporu. Naprednjaški list „Videlo“ ki je tudi glasilo od-stopivše vlade, je priobčil jako oster članek proti Avstriji. Dolži namreč avstrijsko vlado, da je povzročila to krizo. Seveda so te novice ponat-snili tudi drugi srbski listi. Ker Srbi že tako niso naklonjeni Avstriji, si lahko mislimo, da je ta novica vzbudila največjo nevoljo. Avstrijski minister vnanjih stvari grof Goluchovski je zahteval pojasnjenja. Odstopivša vlada se sedaj izgovarja, da z dotičnim člankom ni v nobeni zvezi. To pa ni verjetno, temveč je dotični čla-nek pisan najbrž na željo odstopivših ministrov.

(**Pravda proti Stambulova morilcev**) se je vršila te dni v Sredcu. Zatožena sta bila Tufek-čijev in Georgijev. Prečitalo se je neko pismo Stambulova, iz katerega je vidno, da je on slutil, da je vlada najela morilce, da ga spravijo s sveta. Tudi Stambulova soproga je pri sodišču se naravnost izrekla, da so višje osebe najele morilce.

(**Pomiloščenje v Turčiji**) Sultan je pomi-lostil vse Armence in Mladoturke, ki so bili obsojeni zaradi nemirov v Carigradu, izimši tiste, ki so obsojeni v smrtno kazen. Poslednjim je premenil smrtno kazen v večletno ječo. Glede Armencev se pa pomiloščenje ni izreklo brezpo-gojno; tamošnji zaprti Armenci se le izpuste, kedar se razpuste armenski puntarski odbori. Sedaj je vse od oblasti zavisno, ako kje Ar-mence ne bodo marali izpustiti, bodo kar rekli. da so zasledili kak tajni puntarski odbor. Ravno sedaj se razširja novica, da so v Erzerumu prišli na sled armenskemu puntarskemu odboru, ki je nekde zunaj mesta imel spravljenega mnogo orožja. Več Armencev so vsled tega zaprli. — Več Mladoturkov so pa ta čas v Carigradu za-prli, ker so nekda ruvali zoper sultana in bi razširili mej prebivalstvom neki oklic, v kate-rem zahtevajo preosnovo za vso turško državo in uvedenje ustave. Tako se turške ječe nikdar ne izpraznijo. Če nekaj ljudij izpuste, pa druge zapro.

(**Ustaja Druzov**) je končana. Njih 195 vodij so Turki odposlali v prognanstvo in 600 Druzov so pa uvrstili mej vojake.

(**Vstaja na Kubi**) Vstaši pod poveljstvom Kaliksta Garcia so otepli španski vojni oddelek. Španci so po uradnih poročilih zgubili šest čast-nikov in 115 mož, po zasebnih poročilih pa še več. General Weigler je hotel razdeliti vstaše, a poslednji so predrl njegove vrste.

Dopisi.

(**Iz kozjanskega okraja**) Ker so dopisi v „Domovini“ iz kozjanskega okraja prav redki, si boš pač lahko mislil, cenjeni bralac, da vlada v tem okraju splošna zadovoljnost ali pa malo-marnost. Zadovoljnost se sicer dandanes malokje

najde, najmanj pa menda v kozjanskem okraju; pač pa najdeš tukaj malomarnosti in mlačnosti, — večinoma se dremlje in spi, kajti nihče se ne zmeni za kak napredek, bodisi v narodnem ali bodisi v gospodarskem oziru. Tukaj se vse suče bolj okoli starega sveta; še toliko ne, da bi se nezadovoljnost odkrila javno, pokaže se rajši figa v žepu, kakor pa krivica razkrije. Omikanci, kakor tudi zato poklicane oblasti in županstva ter okrajni odbor bi imeli pomagati k temu, da bi prebivalstvo v enem ali drugem oziru napredovalo in se blagostanje okraja zboljšalo, pa nič nimamo upanja, ker tudi le-ti so večidel mlačni in zadremali. Žalostno pa tudi sramotno je, da se mora priprosti kmet vtikati v take reči, ktere pripadajo bolj izobraženim možem. Tukaj pač pogrešamo odločnih in za dobro stvar vnetih mož. V čem da bi naj kozjanski okraj napredoval in kako bi se prebivalcem tega okraja lahko pomagalo, bilo bi preobširno vse danes poročati, ne morem pa zamolčati, da bi bila za napredek in blagostanje prebivalcev tega okraja najbolj potrebna prava okrajna cesta. Namenil sem se toraj, danes cenjenim čitateljem „Domovine“ čisto na kratko razložiti pomen kozjanske okrajne ceste. Prihodnjič vam pa hočem razkriti še kaj drugega.

V kozjanskem okraju je sicer veliko okrajnih cest in mnogo tisočakov odide iz okrajne blagajnice za okrajne ceste; prave ceste pa okraj kozjanski, osobito Kozje kot središče okraja, vendar le nima in jo tudi z lučjo pri belem dnevu ne najdeš. Edina prava okrajna cesta za nas bi bila le tista, ktera bi kozjanski okraj oziroma Kozje z glavno progo južne železnice ali prav za prav z mestom Celje vezala po najkrajši progi in z najlažjo vožnjo. Kaj je danes glavna proga južne železnice in Celje za Spodnje Štajarsko, osobito za prebivalce okrajnih glavarstev Brežice in Celje, — gotovo ni treba razlagati, ker tistim, kteri še ne vedo ali pa nočejo vedeti, bi bilo itak škoda zabijati v glavo. Da pa nimajo že obstoječe okrajne ceste gori omenjenih lastnosti videl boš kmalo. Iz Kozja peljejo res tri ceste in sicer ena mimo Podsrede v Rajhenburg, druga mimo Planine v Št. Jur in tretja mimo Podčetrtka v Poličane. Če se voziš iz Kozjega po prvih dveh cestah kake četrte ure, ti bo vožnja še ugajala ali daje ko se peljaš, slabejše je in nehote boš primerjal te ceste s tisto cesto, ki pelja v pekel, kajti tudi tista je skrajna ravna, gladka in široka, potem pa vedno slabejša. Pripelješ se pa po prvi progi z dobrimi konji v 4 urah preko 22 klancev v Rajhenburg; po drugi pa v dobrih 5½ urah in še prek težavnejših klancev v Št. Jur; po tretji cesti, ktera ti pa že na prvi po led pokaže, da jo ni nič kaj prida, pripelješ se tudi v dobrih 5½ urah ter tudi prek mnogo klancev v Poličane. Koliko nedostatkov imajo te ceste, skoraj ni za popisati, le kdor se je že vozil po njih, bo dobro vedel kakšne da so. Vse te ceste so pa za Kozje kakor z roko okoli hrbta v žep. Iz tega vsega je razvidno, da je okraj kozjanski prav slabo zvezan z drugimi že razvitimi okraji in je takorekoč zaklenjen pred omikanim svetom, zatoraj tudi ne more izobraževalno pa tudi ne gmotno napredovati.

Marsikdo bi pa morebiti vprašal, če se ne da okraj zvezati po kateri krajši in lahki poti z južno železnico oziroma Celjem. O pač! Taka zveza bi se namreč dosegla, ako bi se napravila nova cesta od kozjanske okrajne ceste v Lesičnem (pod Pilštanjem) mimo Prevorja do Sv. Urbana (pod Slivnico), kjer bi se zvezala s šmarsko okrajno cesto. Potem se pripeljaš iz Kozjega v Celje, — če imaš kolikaj dobre konje, — v 3 reči v treh urah in sicer brez vsacega težavnega klanca, kajti inženir, kteri je že to novo progo pregledal in zmeril, izrekel je, da se bo mogoče po njej peljati vedno v dnjak. Ali bi se okraj kozjanski ne povzdignil, če bi se ta cesta gradila in bi ne bil to velik napredek? Ali bi to ne bila prava okrajna cesta za kozjanski okraj? Zdaj se voziš 4 do 6 ur predno prideš na kaki kolodvor, potem boš pa lahko v 3 urah iz Kozjega v Celji, torej v središču Spodnjega Štajerja. Ali bi to ne bila posebna dobrot za trge Kozje, Podsreda in Pilštanj? Gotovo mi tudi nobeden Šentpeterčan ne bode oporekal, če

trdim, da bi se potem rajši vozil mimo Kozjega, Prevorja, Št. Jur v Celje, kot pa na Polčane in potem z vlakom v Celje, kajti v tem času ko se zdaj pripelja iz Št. Petra v Polčane, bi se potem čez Kozje v Celje. Pri vsem tem pa še nekaj, na kar ne smem pozabiti. Kozjanski okraj ima namreč v enem okrožju 5 občin, ktere mejijo na celjsko okrajno glavarstvo in so brez vsake okrajne ceste in ktere so pa tudi kozjanskemu okrajnemu odboru deveta briga. Ako bi se gori imenovana cesta gradila, dala bi se le po teh občinah upeljati. Lahko si torej misliš, kaka dobrot bi bila naprava te ceste tudi za te občine, ktere bi se potem takorekoč vzdignile iz propada. Te občine nimajo zdaj niti enega izvoza in radi tega zamorejo dotični občani svoje pridelke oddati le za slepo ceno in ni čuda da ne morejo napredovati v gmotnem oziru.

Za danes naj bode dovolj o tem. Prihodnjič bodem pa poročal, kako stališče zavzemajo v tem oziru občine, trgi in okrajna odbora kozjanski in šmarijski. Iz tega bode vsakdo lahko videl, seli bode cesta delala v kratkem ali ne, toliko pa že danes rečem, da se bo cesta delala za gotovo prej ali slej. Razmere časa ne bodo namreč dopuščale, da bi okraj kozjanski ostal vedno pred svetom zaklenjen, ker prebivalci tega okraja ne bodo mogli živeti brez vsega napredka, tako, kakor so ob svojem času „Kinezarji“.

Iz Celovca Celovski slovenski list „Mir“ priobčil je v svoji 33. številki iz dne 30. listopada 1896. leta za višarske romarje jako važen in podučljiv dopis „Iz Žabnic“. Zdi se mi potrebno, da omenjeni dopis tudi štajerski višarski romarji berejo in si ga zapomnijo. Zato ga podajam tukaj doslovno: „Iz Žabnic. (Odgovor). Ko je „Mir“ poročal, kako so se vršile zadnjič v Žabnicah deželnozborske volitve in omenil, da je večina višarskih prodajalcev volila nemško-liberalno, koj je imela „beljaška teta“, ne vem, kako bi prav rekel: „dolgi svoj nos“ ali „hudobni svoj jezik“ zraven. Prestavila je celi članek in na koncu še pristavila, kako daleč je naša stranka prišla, da že socialiste posnema in po njihovem vzgledu svoje nasprotnike, ki so vsi najboljši možje, bojkotirati, t. j. jim v kupčijskem oziru škodovati hoče. Prav imaš „beljaška teta“, si mislim, ko te preberem; kajti ko bi vsi pošteni in verni Slovenci in Nemci tako storili, kakor je „Mir“ poročal, potem bi ti v kratkem s celo tvojo slaboznano inteligenco morala iti večno spanje spat. — Malo pozneje peljem se po opravih memo Beljaka. Ker sem moral nekaj časa čakati na drugi vlak, vzamem, da si s tem malo dolgi čas preženem, prvi časopis, katerega dobim v roke, in glej: bila je zopet „beljaška teta“ in zopet je bila hudo razkačena. Ali zdaj ni imela nas ubogih Slovencev med zobmi, ampak trmaste, trdoglave Čeha. Kregala se je, da v plzenski pivovarni ne sprejemajo Nemcev za delavce, in da so tam razun ednega Nemca nastavljeni sami Čehi. Zavolj tega repenčila se je, naj bi nobeden Nemec ne pil več češkega piva. No, si mislim, uboga „beljaška teta“ mora biti že stara in imeti že slab spomin, kajti kar zdaj ona sama Nemcem tako topla priporoča, ravno to, namreč kot boj, smatrala je nekaj dnij poprej za nekaj jako slabega, celo socialističnega. Ni se nam pa treba tako različnemu ravnanju čuditi; saj se opazuje to navadno pri vsakem hudobnem jeziku, da danes poroča to, kar je včeraj zametaval.

S celim srcem potegnila se je torej „beljaška teta“ za nekatere nemškutarske, žabniške prodajalce, ki od romarskega pota živijo; oistro je obsojala, da se jim skuša „škodovati“. Temu nasproti povdarjamo tole: Večina prodajalcev na sv. Višarjih je liberalcev, ki so pri zadnji občinski volitvi dobili tudi žabniško občino v svojo pest. Kot liberalci želijo gotovo naši žabničani, da tudi sosednji Kranjci, Goričani in vsi drugi okoličani postanejo tako liberalni. Ali potem gotovo ne bodo hodili več na sv. Višarje, in vsi ti, ki zdaj od tega romarskega pota živijo, in to so večinoma vsi naši liberalci, bi morali iti z mnogimi drugimi vred ne v svoje prodajalnice, empak s trebuhom za kruhom do na Oggersko, Bosno itd. drva sekati ali na drug način si potrebni živež poskati. Po zadnjih občinskih volitvah smo hitro vprašali, kdo v Žab-

nicah liberalno stranko podpira, tako, da nam to, kar je takrat „Mir“ s sv. Višarij poročal o Pušču in drugih višarskih prodajalcih, ni bilo več novo. Pač pa je nas močno razveselilo, da je nemškutarska skranka pri deželnozborskih volitvah v Žabnicah tako sijajno propadla. — Sicer pa romarjem, da se o nemško-liberalnem duhu, ki navdaja one prodajalce, prepričajo, ni ravno treba „Mira“ brati. Saj mora n. pr. vsaki romar videti, da je gostilničar na planini odpravil dvojezični napis od svoje na novo popravljene in povekšane gostilne in namesto njega napravil samo nemškega. Ali mar pošteni Kranjci, Goričani in vsi drugi probujeni Slovenci, ki so morebiti že deset, dvajset ali celo večkrat tu memo šli, tega ne bodo zapazili? Ali si mar ne bodo zraven tudi mislili; ker si odpravil slovenski napis, tedaj hočeš za naprej samo Nemce v gostilni imeti, ne pa tudi nas Slovencev, ker bi sicer tudi slovenski napis tam pustil; tedaj hajd naprej! In ko bi hotel vsak Slovenec tako storiti, prepričan sem, da bi v dveh mesecih ali še prej bil zopet poprejšnji slovenski napis na gostilni. In to za prihodnje leto tudi resno priporočamo vsem romarjem. Res je sicer, da se prodajalcem na sv. Višarjih ne more ravno na obrazu brati, kdo da je liberalno volil, ali natančen opazovalec bode liberalni duh že pri raznih rečeh spoznal, ktere prodajajo, posebno pa na različnih praznovernih knjigah in spisih, ktere prodajajo ti ljudje. Tako razširjajo ravno tudi tisti iz sebičnosti praznovorne, neumne spise, ki trdijo, da so za napredek in oliko, med tem ko od druge strani liberalni listi razširjenje takih spisov zopet katoliški cerkvi podtikajo in zavoljo tega namesto čez same sebe, le čez njo udrihajo. So res vedno isti hinavci!“

Tako nam toraj ta dopis jasno in natanko popisuje višarske brezverske in nemškutarske prodajalce. Tudi iz zahodnjega dela Štajerske dežele roma leto na leto mnogo pobožnih častilcev Matere božje na daljne sv. Višarje, da najdejo tam pri nebeški kraljici tolažbo in da se okrepčani po božji milosti vračajo domov. Ta „Mir-ov“ dopis tebe, dragi štajerski romar, natančno pouči, kako se ti je treba izogibati teh prilizunov — brezverskih prodajalcev. Dragi bralec cenjene „Domovine“, ako imaš prijatelja, višarskega romarja, daj mu prebrati ta članek, ali pa mu sam pojasni in razloži, kako se mu je treba varovati teh hinavskih maček. Zakaj kupovati pri takih brezverskih in slovenski narod zaničujočih prodajalcih in podpirati jih pravi se: samemu sebi v lice pljuvati.

Toraj romarji bodite previdni! — b —

Iz Amerike. Slovincem je kaj v dobrem spominu ostal bivši okrajni glavar v Litiji, grajski sin, doktor Julius Fraencel Vesteneck. Mož je v letih 1874, 75, 76 in 1877 igral veliko vlogo na Kranjskem; ko je bil še vladni komisar, je že znal „spretno“ voditi volitve v kupčijsko zbornico, da je zmagala nemško-liberalna stranka z Dežmanom na čelu. Za plačilo za goljufive volitve je postal okrajni glavar v Litiji, tam je vganjal komedije, da je bilo groza, črtil Slovence, posebno narodno duhovščino, kaznoval neusmiljeno kmetovalce, preganjal uradnike, ki so slovensko mislili; prišel seveda tudi v deželni zbor in hotel naš narod poteptati, a kdor drugemu grob koplje, sam v njega pade.

Kmalu je otemnela njegova zvezda „slave“. Zaradi ponočnih škandalov, pijančevanja in pobijanja okenj, je bil prestavljen Julij Vesteneck v nemški Landsberg na Štajersko. Tam so ga pričeli pritiskati upniki, kranjska hranilnica ga mnogo let ni vprašala ne za glavnico, niti obresti, ker je Fraencel bil pristaš klike, ktera je vladala to hranilnico. Osoda ali neizprosni upniki so hoteli, da je moral kvitirati kot okrajni glavar, prodali so mu grajščino. Ali kdor je ministrom v sorodu in se rodil v lepih sobanah na mehkih blazinah v grajščini, ne propade brzo in tako je ves višji aparat pomagal kvitiranemu okrajnemu glavarju ter postal je na to vodja zavoda za zavarovanje zoper nezgode v Salcburgu. Tudi v tej mastni službi ni Fraencel zdržal, ociganil je zavod za 5000 gld., ali niso ga takoj zaprli, kar bi drugače storili s kakim siromakom, ki je vkral 5 gld., ali še manj, pustili so mu priliko, da jo je popihal čez lužo, kar

je že več „prominentno hotečih biti“ storilo in v javnosti še hočejo nositi veliki zvonec. Kaj je tukaj vse že delal ne vemo, čuli smo marsikaj a ne verjamemo vsega, tudi na čikaški razstavi je bil za menežarja in znan s čudno odslovljenim dr. Paličkom

Predzadnji torek pa je nujorški „Morgen-Journal“ prinesel nastopno vest:

„Nekov doktor Julius Fraencel Vesteneck, kateri je mnogim prominentnim Nemcem v Hobokenu, N. J., ostal v „dragem“ spominu od ustanovitve lista „Rundschau“, se sedaj nahaja zaradi sleparije v Hudson County jetnišnici v Jersey City. Doktor je poslednji čas stanoval v Union Hill in so ga vsled zatožbe Sixtus Heindel zaprli, češ, da ga je za 175 dolarjev osleparil. Heindel zagotavlja, da je Fraencel Vesteneck pred nekaj meseci k njemu prišel in ga nagovarjal, da je kupil za 175 dolarjev akcij za nek nemški list, ktereга bodo ustanovili v New Yorku. Lista ni bilo in Heindel ni mogel denarja dobiti. Doktor taji odločno njegovo krivdo in mirovni sodnik Hanenstein ga je del pod 500 dolarjev varščine. Doktor je poslal nekoga k pivovarnarju Petersu, da bi mu dal varščino, ali ni imel sreče, dobri pivovarnar ima baje že „drage“ spomine na Fraencel-Vestenecka in ni hotel nič čuti o zahtevi. Vesteneck je v Union Hill ustanovil društvo „buršov“, ktereга člani so bili prominentni gospodje.“

Narodno-gospodarske novice.

Neugodne denarne razmere.

Kako je to, da se letos toži tako zelo o neugodnih denarnih razmerah? Kako je to, da primanjkuje letos denarja, da raste obrestna mera, da so vtiskah denarni zavodi, banke itd. Odgovor na ta vprašanja ti da skoro vsak kmet, ki je letos kljub „velike moče suh kakor poper“. Kmet ti bode rekel: „Če nimam denarja jaz, ga nima ves svet. V tem prostem odgovoru in pregovoru je pač izraženo dejstvo, da je naša država poljedeljska država, v kateri imajo kmotvalci ogromno večino. Ti so bili pa letos hudo prizadeti od slabe letine; letos je pač obveljal pregovor: „Suša vzame polovico, moča pa vse“.

In res je letos preobilna moča prevladala po celi srednji Evropi, osobito pa v Avstriji, in zlasti še po Slovenskem. Moča je provzročila, da razni pridelki niso dovolj dozoreli, osobito pa grozdje, sadje in drugo ne. Mnogo krajev je bilo pa vrh tega še od toče hudo prizadetih. Kmetje torej nikako niso toliko pridelali, kakor v drugih letih, zlasti pa njihov pridelki, osobito vino ni bilo do polovice toliko vredno, kakor po navadi. Blago in pridelki so denar. Kakor se sneg razstopi in spreminja v vodo, tako dobiva se iz raznovrstnega blaga denar. Kje pa ni bilo blaga tudi denarja ni. —

Nekateri Slovenci in Hrvati pravijo tudi živini „blago“. Kako pa je letos s tem „blagom“? Slabo, silno slabo je bilo tudi s tem blagom, zlasti proti koncu l. 1896. Bolj ko smo se približevali koncu leta, bolj je cena govedi padala. Vzroki temu so raznovrstni: goveja živina je iz Avstrije navadno šla v Nemčijo in Švico; letos ste pa ti dve deželi svoje meje zaprli, bodisi da ste imeli dovolj živine ali da ste se bali kakošne bolezni od naše živine. Pa slabi kupčiji z govejo živino je bilo lotos krivo tudi mokro leto. Po letoviščih, toplicah, na gorah je po navadi veliko bogatašev, kateri mnogo potrebujejo. Letos so pa kapitalisti ostali doma; gostilnice po toplicah, na gorah in drugih letoviščih so bile prazne; mesa in vina se ni potrebovalo. —

Neizmerno veliko denarja so dobili kmotvalci za svoje prešiče. Toda svinjska kuga je lani škodovala na Ogrskem in Hrvaškem, letos pa v to stranski državni polovici. Kmetje so izredili vse polno mladih prešičev, pa ne za rejo in domačo potrebo, marveč za prodajo in kupčijo. Ukazana zaprtija pa, ko ni smel kmet s svojimi prešičem ne na sejem, ne nikamor, ko ga ni smel niti drugo vas prodati, niti k svojemu sosedu ne, prekrizala je kmetu ves račun. —

Ti in drugi so vzroki, da so bile denarne razmere proti koncu lanskega leta zelo neugodne, in da bomo posledice teh vzrokov gotovo še l. 1897 precej občutili.

(Prisilno zavarovanje.) Dne 11. m. m. posvetoval se je odsek o Wurmbrandovem predlogu. Sklenil je izvoliti pododsek, da izdela do-
tični načrt zakona. S tem je menda stvar pokopana za sedanje zasedanje državnega zbora.

Razne stvari.

(Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) ima v sredo dne 6. jan. ob polu 4. uri popoldne občni zbor z običajnim vspešdom.

(Čitalnica v Ljutomeru) ima svojo letno zborovanje dne 6. januarja 1897. pri g. Sršenu ob 6. uri popoldne.

(Veliko poneverjenje) Visok uradnik Dietrich, pri ravnanju poslastav avstroogrske železniške družbe, je poneveril 41000 gld. in pobegnil. On je imel za družbo plačevati davke, a je rajši zase obdržal in pobegnil.

(Bomba v ogerski razstavi.) Pri podiranju paviljonov ogerske razstave našli so v nekem paviljonu bombo, ki bi bila gotovo napravila veliko nesrečo, da se je razletela. Kdo je to bombo prinesel, se ne da dognati. Vsekako je prinešena, ko je bila še razstava.

(Napadena vas.) V egiptski pokrajini Kenek so roparji napali neko vas. Odpeljali so vsa živino. Jednega policijskega častnika in več policistov so roparji pobili.

(Okrađena hranilnica.) Dne 20. decembra 1896 so v Temešvaru na Ogerskem neznan tatovi udrli v mestno hranilnico in odnesli 5000 goldinarjev.

(Napad v Peterburgu.) Bivši uradnik ruske zahajpijske železnice Zaharvi, rodod Armenec je v Peterburgu streljal na predsednika državne železniške uprave Variljevskega. Morilec se je potem sam ustrelil.

(Zapiranje dijakov v Rusiji.) V Rusiji je vlada izvedela, da so mej dijaki na raznih visocih šolah razne zveze, ki razširjajo puntarske ideje. Policija je zaprla 1114 dijakov, od katerih je bilo 662 kaznovanih.

(Obsojeni anarhisti.) V Barceloni je bila te dni velika pravda proti anarhistom. Zatoženec je bilo nad 70 in jih 8 obsojenih na smrt, nad 50 v večletno ječo. Mej obsojenimi je tudi neki odvetnik, ki je zahajal v anarhistični klub baje samo zato, da se pouči o socialnem gibanju.

(Trgovinska pogodba z Bolgarijo) je podpisana in stopi dne 1. maja v veljavo. Pogajanja o tej pogodbi so trajala jako dolgo, je že kazalo, da se ne sklene. Bolgari so dosegli kaj ugodne pogoje.

(Mlada požigalka.) V Dogmalu na Ogerskem so te dni zaprli 13letno Katarino Kovač, ki je nič manj kakor na osmih krajih zažgala. Požgala je svojemu očetu, staremu očetu in trem stricem. Sama je priznala, da je požgala 17 hiš in nad 40 drugih poslopij v vrednosti kaci 40000 gld. Dekle ni pri pravi pameti.

(Umrli je) dne 10. m. m. v San Remu Alfred Nobel, ki je izumil dinamit.

(Potopljena ladija.) Parnik „Salice“, ki je peljal iz Bremena izseljence v Brazilijo se je potopil. Na parniku je bilo 66 mornarjev in 210 potnikov, ki so menda vsi potonili. Mej potniki jih je bilo 35 iz Galicije.

(Velike sleparije) so v Italiji na dnevnem redu. Sedaj so zasledili v Messini na Siciliji ogromno poneverjenje pri carini. Država je oškodovana za več milijonov. Sleparjenje Italijanom menda tiči „v krvi“.

(Strela v decembru) je redka prirodna prikazen. Dne 6. decembra t. l. zvečer je v Brodu na Moravskem grozno grmelo in bliskalo. Dvakrat je udarila strela, a ni dosti škode napravila, tudi v Ljubljani je dne 19. m. m. močno grmelo.

(Potovanje proti severnemu tečaju) se dobro izplača. Angleški list „Daily Chronicle“ je samo za jedno brzojavko, dolgo 1500 besed, plačal Nansenu 12000 gld., za jeden članek broječ 15000 besed, je ta list Nansenu plačal 48.000 gld. 120.000 gld. mu plača nagrade založnik za knjigo, o tej ekspediciji, ki v kratkem izide.

(Hiša se podrla.) V Xeresu se je podrla neka hiša in je podsula nad sto ljudi. Nekateri so mrtvi, drugi težko ranjeni.

Koledar.

Petek (1.) Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. — Sobota (2.) Osmina sv. Štefana. — Nedelja (3.) Pred razglašenjem Gospodovem. — Ponedelj. (4.) Osmina nedolžnih otročičev. — Torek (5.) Telesor, p. muč. — Sreda (6.) Sv. 3 Kralji. Razgl. Gospodovo. — Četrtek (7.) Krišpin, šk.; Rajmund mašn. — Mlaj 3. ob 7. uri 1 m. zjutraj.

Sejmi.

Dne 4. januarja v Celji za živino in v Mariboru tudi za živino. Dne 5. januarja na Bregu pri Ptuj za svinje.

Loterijske številke.

Gradec, 26. decembra 1896: 62, 85, 72, 46, 75.
Dunaj, „ 3, 60, 39, 48, 54.

Poslano.*

(Podpora „Dramatičnemu društvu“ v ljubljanskem občinskem svetu.) V debati o proračunu občine ljubljanske sem stavil jaz predlog, naj se z ozirom na žalostne razmere v Ljubljani po potresu, ne povisajo občinske doklade, gleda naj se pa na to, da se bode kolikor mogoče štedilo pri izvanrednih potrebščinah in se na ta način ohrani ravnotežje v budgetu, ne da bi se obremenili davkoplačevalci. Ob točki „podpora Dramatičnemu društvu“ sem glasoval za predlog mestnega magistrata, naj se dovoli svota 3000 gld. in zoper predlog finančnega odseka, naj se dovoli 6000 gld., z ozirom na pomisleke o zvišanju doklad. To se mi sedaj šteje v greh, kakor bi bil izdal narodnost. Družbi sv. Cirila in Metoda se je dovolilo samo 500 gld., akoravno ima ta isto, ako ne važnejšo nalogo v vzgoji naše narodnosti. Nobeden teh gospodov, ki sedaj bijejo ob veliki boben, ni zasledil narodnega čuta v svojem srcu in ni predlagal, kakor „Dramatičnemu društvu“ tudi „Družbi sv. Cirila in Metoda“ več izvanredne podpore, iz razlogov, kateri so gotovo znani njim samim. Kako mislijo gg. o podporah slovenskemu gledališču, nam je dokaz debata o g. Kalanovem predlogu v deželnem zboru, naj se da slovenskemu gledališču več podpore, nego nemškemu. Iz vsega je razvidno, da se hoče stvar zasukati in pozornost odvrnati od madeža, ki ga je provzročil gledé samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani predsednik „Narodne tiskarne“, g. dr. Ivan Tavčar. Moje postopanje je bilo popolnoma pravilno. Protivec se zvišanju davka, glasovati sem moral logično, da se ohrani ravnotežje, za znižanje podpore Če bi bilo mesto v ugodnih finančnih razmerah, bi mi kaj takega ne bilo treba in z veseljem bi glasoval še za večjo podporo slovenskemu gledališču. Da pa smatrajo 3000 gld. podpore „Dramatičnemu društvu“ v sedanjih razmerah za ljubljanske finance primerno tudi drugi, nam spričuje nasvet mestnega magistrata — kateremu predseduje g. župan — ki je stavil 3000 gld. v proračun za leto 1887.

Toliko v pojasnilo, da se pozornost ne odvrne od postopanja „narodnih“ (!) gospodov v Ljubljani.

(264)

Dr. Vinko Gregorič.

*) Za stvari pod tem naslovom uredništvo le toliko odgovarja, kolikor mu postava veleva.

Odbor.

Sk izvanrednemu občnemu zboru telovadnega društva „Celjski Sokol“, kateri se bode vršil dne 3. prosinca 1897 v čitalničnih prostorih v „Narodnem domu“. Začetek ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1.) Dopolnilna volitev v odbor. 2.) Razgovor zaradi prireditve predpustne maskarade. 3.) Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi se uljudno vabijo vsi brati „Sokol“.

Odbor.

Vsem častitim svojim prijateljem in naročnikom veselo in srečno novo leto!

Ivan Rebek

(267)

stavljeni in unetni ključar v Celji.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja za časa bolezni, ob smrti in pogrebu našega neizrečeno ljubljene in nepozabnega soproga oziroma očeta in brata gospoda

Franc Gregorevčič-a,

veleposestnika na Malem vrhu, občinskega in krajnega šolskega svetnika itd. v Globokem,

izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, posebno pa preč. duhovščini, brežiškim Slovencem za darovani krasni venec, slavnemu pevskega društvu za premilo nagrobnico, in sploh vsem, ki so na kateri bodi način pripomogli, da se je vršil pogreb tako veličastno.

Mali vrh, dne 3. grudna 1896.

Ana Gregorevčič
soproga

(268)

Franc Gregorevčič
sin

in ostala žalujoča rodbina

P. n.

Uljudno naznanjam, da sem prevzel z dnem 1. januarja 1897 gostilno

„Felsenkeller“

oddaljeno le pet minut od mesta Celje.

Priporočam se sl. občinstvu za mnogobrojni obisk in zagotavljam vedno točno postrežbo; točil bodem dobro, pristno vino in najbolje pivo ter imel vedno svežo kuhinjo.

Z velespoštovanjem

(266) 3—1

E. Juvanc.

Srečno novo leto!

želi

vsim znancem in prijateljem

rodbina Drag. Kribar.

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

Kupim več sto lepih pitanih kapunov, purmanov, kur in velikih piščetov, prinesiti se morajo od 15. do 18. t. m. ter plačam po najvišjih cenah. Kupujem tudi fine namizne jabolke. Priporočam za praznike sveže rozine vanperle, cvebe, maslo, strd, fino kavo kg. 1 gl 35 kr. itd. vse po najnižjih cenah. Zagotavljam dobro in pošteno postrežbo.

Svoji k svojim!

Z veseloštopovanjem

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

(135) 52-27

„Pri dobrem pastirju“!

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice št. 4.

Priporočam svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinjših oljnatih barv. Največjo izber zrcal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slavno občinstvo na veliko zalogo vsakovrstnih najnovejših

svetilnic za gostilne

z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od priprostitih do najkrajših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporočam se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in sprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in čeno.

Posebno opozarjam tudi na svojo bogato zalogo krasnih božičnih in novoletnih daril po jako nizkih cenah. (240) 5-5

Na prodaj

je jedonadstropna popolnoma prenovljena hiša, z zaprtim hodnikom in 2 lepimi stanovanji z vsemi pripadki, lepim velikim vrtom za zelenjad in počivališčem ter sadovnjak samega plemenitega sadja. K tej hiši pripada tudi okoli 3 orale dorašenega, lepega gozda in leži v Rudolfovem; (metropoli Dolenjske). Tu je železniška postaja dolenskih železnic. Vse za ceno 7.500 gl. a v. Ponudbe sprejema iz prijaznosti administracija tega lista pod „H. A. 14.“ (255) 3-3

Mesto okrožnega zdravnika.

Razpiše se služba okrožnega zdravnika za št. Pavl pri Preboldu v pol. okraju Celje, obsegajoče občine št. Pavl, Marija-Reka in Grajska vas z letno gotovino 420 gl.

Prosilci za to mesto morajo biti avstrijski podniki, doktorji vsega zdravilstva in zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Prošnje vložijo naj se do 15. januarja 1897. na okrožni zdravstveni odbor v št. Pavlu pri Preboldu. (263) 2-2

Dve posestvi

obstoječi iz dveh hiš, gospodar-kih poslopij in veliko zemljišča takoj za prodati. Posestvo leži v jurklosterski fari nad Laškim trgov. Od posestva proda se lahko za 3000 gl. parcel in je še vedno dovolj zemljišča. Cena vsemu 6500 gl. — Več pove Josip Presisek, na Laškem, Stajersko. (262) 2-2

Zaloga vina

Ant. Polley-ja

v Sežani

(južna železnica)

Črno in belo pristno vino po 23 in 28 gl. hektoliter.

(257) 24-2

Stenografa

ali morebiti

koncipijenta

išče

(253) 3-3

notar Baš v Celji.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, 1., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jošefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1895 k. 147,562.080—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1895 . . . 27,120.589—

Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 321,644.530—

Med letom 1895 je bilo od družbe izdanih 8761 polic v znesku . . . 82,267.300—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (236) 12—

Pratika za leto 1897

na drobno in debelo

se dobi pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Naznanilo.

Iščejo se dediči za 2. maja 1895. l. umrlo Marijo Žuza iz Latkovevsi, staro 58 let, hčerjo umrlega kmeta Franc Žuza. Zglasiti se imajo do 1. svečana 1897. leta pri c. kr. okrožni sodnici v Celji, ker drugače zgubijo vso pravico do dedščine. (228) 3-3

ZAHVALA

Ker ni mogoče za tolike izraze sočutja in tako mnogobrojno vdeležbo pogreba rajnega dne 23. grudnia 1896. umrlega gospoda

Ivana Hočevar-ja,

bivšega župana in veleposestnika v Središču,

njega čislanim prijateljem in znancem, najbolje pa dobrim sosedom vsakemu posebej dostojno zahvaliti, se poslužujemo tem potom za vse dobrote in skazano čast izreči najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljuje prečastito duhovništvo, slavnemu občinskemu odboru, tudi za krasen venec z lepimi trakovi in napisom „Svojemu starosti, trg Središki“, slavnemu središkemu gasilnemu društvu in tolikim veseloštopovanim gospodom iz Ormoža, Ptuja, Maribora, Sv. Miklavža, Svetin in iz Središke okolice, ki so vkljub slabega vremena sv. Božični dan skazali našemu blagemu očetu, tustu stricu itd., zadnjo čast, spremili ga k večnemu počitku, ter s tem pripravili ostali rodbini veliko tolažbo.

Za vse te nam nepozabne čine se zahvaljuje žalujoča obšina

(269)

Hočevarjeva rodbina.

Središče, dne 27. grudnia 1896.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Kdo pije

Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje ohraniti in utrditi, pa ob enem noče pogrešati prijetnega kavinega užitka. Bobova kava je, kakor znano, škodljiva, ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primeša, jej odvzame škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take, ki bolehaljo na živcih ali v želodcu, izkazala se je Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočerihi slučajih kot najboljša, najzdravejša in lahko prebavljiva pijača. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki je tečna in se prilega slabemu in rahlemu telesu, naj bo že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim okusom se kmalu vsem prikupi.

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati okusno in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo. Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu. *****

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v resnici zdrava družinska pijača, čist prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdelana in po Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanem in od največjavnih strokovnjakov preskušenem načinu z okusom prave bobove kave prečiščena. Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus ptuje bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti domačega slada. *****

Prošnja:

Kdor noče biti goljufan in oškodovan, naj pazi pri nakupu na varnostno znamko in na obliko na strani **Kathreiner**. naslikanega izvirnega zavoja z imenom

Zavoji brez imena „Kathreiner“ niso pristni.

(259) 5-1

Mani diži najbolje!